

Lo Somatenent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

ADY. XV

Reus Dijous 31 de Maig de 1900

Núm. 3578

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibrerías d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, llibreria Mallofré, carrer Junquera, 6.
No's retornan los originals encara que no's publicuin.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. . . . . Ptas. 1
n provincias trimestre. . . . . 3'50
Extranjero y Ultramar. 7
Anuncios, a preus convencionales.

Farmacia Serra

12 ANYS

de continuadas curacions y d' una acceptació general, son las millors probas pera demostrar que

XAROP SERRA

es lo millor remey pera combatre per crónica y rebelde que sia tota classe de . . . . .

La que paga més

contribució de la pro-

TOS

vincia.

EMPRÉSTIT

JOAQUÍM SOCIATS s' encarrega, de franch, de suscriure al empréstit Amortisable 5 OJO y convertir las Obligacions d' Aduanas y del Tesor; donant quants informes se sollicitin sobre las mentadas operacions.

Carrer Santa Anna, 26, baixos

SABATERIA VALLS

MONTEROLS, 35.-REUS

En aquest antich establiment de calsat, trobaré l' públich un complet y variat surtit de totes classes, poguent garantirias lo que no 'ls hi es possible sis intrusos en aquesta industria. Formas elegants y que s' adeptan perfectament á la configuració dels paus d' aquest país, sòlida construcció y preus sens competència possible.

PREU FIXO.—SABATERIA VALLS.—PREU FIXO

INSTITUT VACUNÓGENO SUÍS ♦ LAUSANNE

DIPOSIT EXCLUSIU A REUS

D. ANTON SERRA (farmacéutich)

Arrabal Santa Anna, 80

LINFIA		PULPA	
Tubo pera 2 á 3 vacunas	Ptas. 1'25	Placas pera 3 á 4 vacunas	Ptas. 1'50
Tubo pera 8 á 10 vacunas	> 1'50	Placas pera 6 á 8 vacunas	> 3'00
Tubo pera 20 á 25 vacunas	> 3'00	Pots pera 25 vacunas	> 8'00
Estatx ab 5 tubos pera 2 á 3 vacunas	> 4'00	Pots pera 50 vacunas	> 15'00

Traslado

Joan Magriñá, Metje Cirurjlá ha traslatat son despatx al carrer de Sant Salvador núm. 1, cantonada al Arrabal alt de Jesús, entrusselo, ahont oforeix sos serveys professionals.

Horas de consulta de 12 á 2.

Secció doctrinal

Esperant millors temps

No guanyém prou pera sustos. Lo govern per boca de la premsa conservadora ns fa dir cada dia que apretará contra 'l catalanisme. A Barcelona no cal dir que va fort; s' imposan diariament multas á nostres companys de causa, s' envían als tribunals articles que avans en Silvela potser n' hauria firmat de més forts, y sens respectar pera res la propietat, que al fi y al cap alguns diners y sacrificis representa un diari, se suspén la popular *Veu de Catalunya*, després de denunciats dos notables articles de mossén Collell y d' en Prat de la Riba.

Aquí á Lleyda hem tingut una setmana mitj tranquila y li hauríam tingut tota, á no ser la desagradable sorpresa que ns causá la noticia de que á nostre

governador civil lo trasladavan á Barcelona. Afortunadament aixó que correu sols com á rumor, no ha tingut confirmació, donchs després de que ns ha costat tant lo conéixer y se ns tornava *catalanista*, no cal dir si ns havia de doldre la pérdua. Apart donchs d' aquesta impressió mitj agre-dolsa, hem tirat vuyt dias sens més entrebanchs, que no es poch en los temps que correm.

Lo govern vol continuar sa desastrosa tasca; res li fa que per tot arreu surtin los mateixos planys de fa dias; ell impertérrit, continúa ab los seus tretze son tretze y anéuli á fer entendre que ha de cambiar de camí, á n' aquell que no veu lo precipici enecat ab la terquetat que 'l desitj d' un mal entés amor propi s' apodera d' ell com de nostres polítichs. Perque aquí á Espanya succeheix aixís; qualsevol diria que alló de que un Alcalde s' imposa perque te una majoria al Ajuntament encara que cap simpatía entre sos governats, sols passa en algun dels poblets de nostras comarcas, donchs no es aixís; per tot arreu d' aquest desgraciat Estat, los menos s' imposan als més y aixó ho veyém á tot arreu y á totes horas. Ara no cal dir si 'l govern compta ab las simpatías dels que pagan, las demostracions son prou vivas y claras pera que tinguém de ressenyarlas, donchs com si res; éll es qui ns representa y per lo tant sembla que s' compleixi alló de que 'l representant obeheix los desitjos de sos representats.

Quín sarcasmel aquesta reacció que á Catalunya s' ha produhit, gens censurable mentres no traspassi 'ls límits de las lleys, aquesta demostració de sa personalitat, vol ofegársela sens tindre en consideració que no es lo medi de las imposicions y de la forsa lo més apropiat pera fer desapareixer una idea. Nosaltres que odiém lo separatisme, ho hem dit moltas vegadas y no ns cansarém de repetirho, hem de sentir més y més aquesta poca táctica, perque aqueix camí que s' ha emprés, es lo més desgraciat pera fer desapareixe aquell a idea que sols podrian defensar alguns caps calents y poch reflexius empró á n' els qui 'l govern sembla volguer donar la rahó. Se fa declaració de que may lo catalanisme ha treballat á l' ombra pera la realisació de sos ideals y s' prohibeix insertar en sos periódichs aquell sensat manifest del any 1897 que tant acreditá al President de la societat directora del Catalanisme.

Lo temporal, donchs, ha comensat; aquí que ja fa temps bufa ab prou terquetat, no s' ha desenfrenat ara com en otras bandes, mes aixó no vol dir que no tinguém que aixoplugarnos y ajudar á tots los que sofreixen per la mateixa causa, que es santa com 'l' idea que 'l inapine.

Afortunadament aquest estat d' opinió no s' desfará perque aquesta gran cohesió que avuy s' observa á Catalunya, es lo que ha donat y dona més mal de cap als polítichs madrilenys. A enfortir-la y fer-la creixe hi hem de contribuir tots ab la predicació y l' exemple, deixant de banda dogmatismes tancats, criteris d' escola ó de partit, pera juntar totes las forsas en lo que avuy es ja aspiració de tots los bons catalans, sens que aixó signifiqui pera ningú, desferse del criteri propi ni de la significació de cada escola.

Y aixís units, esperant millors temps, no ha d' ésser pas eterna la tormenta.

(De *La Veu del Segre.*)

Las reformas á instrucció pública

LO PROFESSORAT AUXILIAR

Desde la subdivisió del histórich ministeri de Foment en altres dos y desde la consegüent entrada del Sr. García Alix en lo nou departament d' Instrucció pública y Bellas Arts, que aném seguint ab molta detenció 'l curs del desenrotllo de las varias reformas que aquell senyor ministre sembla tenir projectadas en relació al ram prou abandonat de la Ensenyansa.

De lo que fins avuy ha fet gayrebé se 'n desprén lo convenciment de que en García Alix vol comensar per reorganisar lo Professorat oficial de las Universitats é Instituts; no solzament en lo sentit de procurar que aquest reuneixi totes las millors condicions de suficiencias possibles, sino també en lo de reinstaurar l' imperi de la més extricta disciplina académica per lo que toca á la necessitat que hi ha de que tots los catedráticos y professors compleixin ab la més gran escrupulositat ab sos debers fonamentals de residencia y d' assistencia cuotidiana al desempeñyo de sa missió docent, sense que hi valgan en contra d' aixó esousas de cap mena ni abusivas prácticas de mal entesa tolerancia.

Un coral aplauso, donchs, al Sr. García Alix. Ell, entenent que 'ls drets eventnals á totes las cosas, que la lliure opoió á tots los cárrechs ó gerarquiss se guanyan ab lo treball personal y s' consolidan per la estima dels serveys ja prestats, ha dictat reglas oport-

tuníssimas referents a la relació que podrà adquirir en favor seu aquell professor auxiliar que, de fet, desempenyi per durant més temps d'un mateix curs la càtedra que no pas el professor numerari. Ell, també ha ditot altres necessàries aclaracions ab respecte a la manera segons la que's deurán computar los serveys y 'la variis mérits dels auxiliars numeraris d'interins. Ell, en una paraula, ha demostrat interessarse per la sort y pel pervenir académich de la modesta classe dels auxiliars, tot convertint habilment en un medi de correcció indirecta pels demés professors que fossin negligents, aquelles mateixes disposicions que ha promulgat en benefici dels drets d'aquells.

Y aixó era lo llogich y aixó es lo just. Es sobremanera irritant, en efecte, es draconia, que al professor auxiliar (quina retribució pecuniaria es insignificant, sempre que 'l càrrech no sia absolutament gratuít com succeeix ab los anomenats *interins*), se li pugan exigir serveys més extensos y més complicats que al catedràtic de número, sense que hi haja cap esperansa de que ells sian algun dia recompensats per la Administració pública lligada de pens y mans, fins avuy, per la lletra, més que per l'esperit, de la llei fonamental de 1857.

Es absurd, de tota absurditat, aixó de que mentres al catedràtic en propietat no se li exigeixen altres coneixements ni més serveys que 'ls que suposa sa aptitud específica dintre de tal ó qual assignatura, al auxiliar se li demani una verdadera y enciclopédica omnisciencia sobre 'l conjunt de totes las que constitueixen los diversos grupos académichs dintre de totes las carreres literarias. Menos malament, encare, quan als auxiliars, segons se fa en algunas altres nacions més avansadas, a Inglaterra y a Alemania singularment, se 'ls indemnís deguda y proporcionalment del temps que esmersan en lo desempenyo de sa funció docent... Ja no demanám que se 'ls retribuís sen sos serveys en més grossa escala ó proporció que als professors numeraris, a tenor de com allí's fa. Pero, quan menos, ja que no es pas aixís, ja que ni tant sola las retribucions dels que'n tenen son gens temptadoras; ja que molts dels auxiliars venen prestant per espay d'anys y anys sos serveys al Estat en una forma lamentablement gratuita, just, molt just, justísim, es, per lo menos, que se 'ls hi estimin honoríficament en alt grau y ab tota escrupulositat aquestos serveys mateixos com a mérits d'adelanto en sa carrera, com a probable precedent de son honor definitiu en l'escala toncat dels catedràtics de número.

Are no més falta una certa cosa molt important. Y aquesta farà modificar l'estat legal actual, creat per R. D. d' en Gamazo de 11 d' Octubre de 1898, en lo sentit més ample anterior a aquest Decret mateix. La práctica que's venia seguint en quant al dret para concursar a cátedras numerarias que tenian los auxiliars ab més de vuyt anys constants de serveys en la Ensenyansa, era la més equitativa.

Y al derogarse, en la disposició ministerial citada, una semblant costum, tot invocant l'esperit de las prescripcions de la Lley d' Instrucció pública, no's va fer sino venir a inferir un notori perjudici als auxiliars de recant nomenclament, establint una desigualtat irritant per lo injustificada entre aquells quins presa de possessió del càrrech era anterior a la fetxa del Decret y aquells altres quina designació no ho era.

Aqueixa diferencia deu desapareixer en nom dels bons principis. La verdadera degollació dels ignoscents ordenada en lo personal de la Ensenyansa per lo senyor Gamazo no te cap rahó de subsistir desde 'l moment en que, no atrevintse a tallar d' arrel l'abús, si es que alló ho era, sempre haurán quedat en tota Espanya un bon número d' auxiliars de nomenclament anterior al de la fetxa de 1898 susdita, que tenen ben reconegut lo dret a concursar ab opció a cátedras en propietat...

Fassis justicia igual para tothom, senyor García Aliz. Y, are que sembla que hi ha al devant del ministeri d' Instrucció pública una personalitat que sab apreciar en tot lo que ells valen los forzosament desinteressats serveys que prestan a la Ensenyansa los professors auxiliars, que s' acabi de donar la gran empenya a tot lo rutinari y casuístich; que s' inspiiri la Superioritat en ideals de gratitud y de justicia; que's reconegui, d' una vegada, 'l dret indiscutible a concursar ab opció a cátedras de número als actuals professors auxiliars, que no son pas en rea més ni menos dignes ó capassos que 'ls de nomenclament anterior a 1898.

MAX.

La guerra del Transvaal

Encara no han trepitjat lo territori del Transvaal las tropas inglesas, y ja está nombrat lo gobernador de las novas colonias que considera sevas la Gran Bre-

tanya; lo general Kitchener, segons las últimas referencias, rebrá l' encàrrech de governar los territoris anexionats, es lo colmo de la previsió y del imperia-

lisme. Pero sném a comptes. Es unánim la creencia de que 'la boers se trobin impossibilitats d' oferir una séria resistencia al avans del exércit inglés, y a aixó se atribueix lo que tal avans no hagi trobat fins ara dificultats d' importancia.

Los que aixís pensin se fundan en lo fet de que 'ls federals no hagin provocat cap lluyta, ni en la línea de Bradford, ni en la de Kroonstad, ni a lo que sembla, en la del riu Vaal, y deduixen d' aixó que 'ls boers desalentats y decidits a la sumissió, deixin sistemáticamente als inglesos que ocupin tot lo territori que aquets desitjin pera justificar ab la próxima pérdua de Pretoria la deposició de las armas y 'l regoneixement de la soberania d' Inglaterra.

Pero si tant pacífichs son los propósitos dels boers; si en sa sistemática retirada envers l' interior del territori invadit no s'amaga lo fonament d' algún plan de resistencia futura que posi grave obstaclo a la conquista, si son ánim se inclina única y exclusivament a la sumissió, en cual cas deurían fugir d' excitar las iras dels conquistadors, perqué un nucle de boers, després d' haver deixat als inglesos entrar a Heilbron, recuperi aquesta plassa y persegueix a las tropas británicas que avansan envers lo Nort, amenassant sa línea de comunicacions? Perque reforsan los federals sos nudes de defensa sobre las posiciones que guardan los passos Laings Nek, Van Renen y Botha, entre 'l Natal y 'l Transvaal? Perque persisteixen en conservar las posiciones que ocupan en las inmediacions de Ficksburg al flanch dret del general Rundle? Perqué s' aprestan a defensar l' accés a Klerksdop contra 'l general Methuen y encara pera constituir una amonassa a la retaguardia de lord Roberts que marxa sobre Potchefstroomf?

En totes aquestas manifestacions dels comandos republicans pot observarse una particularitat verdaderament notable. Los boers semblan decidits a oposarse al tranquil avans de totes las forsas inglesas que no están directament manadas per lo generalísim, a aquest es al únich a qui deixan pas franch, sens oposar la resistencia que a cada instant se creu imminent; los generals Buller, Rundle, Hamilton y Methuen tenen, en majors ó menors proporcions, forsas enemigas que, lord Roberts, ab lo gros de sas tropas, se mou desembrassadament y guanya terreno, internantse més y més en la del enemich. No será tot aixó manifestació dels rasgos d' un plan perfectament concebut y correctament desenrotllat pera portar al general Roberts, sens protecció en sos flanchs y sense forsa en sa retaguardia, a un pas difícil, en que pugui sofrir un sério descalabre?

Perque es molt significatiu que 'ls boers que tan fácilmente cedeixen lo terreno en una direcció determinada, posin tant empenyo en tancar lo y defensarlo en altres punts com succeeix ab los desfiladers del Natal; donchs si a jutjar per lo primer semblan decidits a no oposar resistencia a l' invassió, jutjant per lo segon se comprén sa decisió de no sotmetres al invasor, y en aquestas tan oposadas manifestacions de l' actitud dels boers hi ha segurament, y s' endevina sens gran esforç, «gat tancat».

Contribueix poch a confirmar aquesta creencia la vaguetat que impera en totes las informacions del teatro de la guerra. A cada moment ens comptan los corresponsals ó 'l general en quete que las tropas inglesas avansan sobre 'l Vaal, que están molt aprop del Vaal, que han franquejat lo Vaal y que cap obstaclo s' oposa a sas operacions sobre 'l Vaal, pero exclusivament en lo «frente» que correspón a las forsas que dirigeix lo mateix Roberts.

En cambi no's diu res explícit sobre la recuperació de Heilbron per los boers, sobre la persecució iniciada per aquets contra forsas que's dirigeixen a Viljoens Dait, sobre la detenció de Buller, sobre la detenció de Buller, sobre la situació de Rundle ni sobre 'l resultat de las operacions de Methuen; y aixó indica ab gran precisió que tals particulars no ofereixen aspecte molt satisfactori pera 'ls inglesos, no obstant lo cual aquets tractan de fer combregar al mon enter ab «rodas de molis».

Al fi se descorrerà 'l vel y podrém saber la veritat dels successos que, avuy per avuy, no apareixen tant clars com volen obligar a suposar los auguris británichs.

Perque no hi ha que olvidar que «Finis coronat opus».

CRÓNICA

Observacions Meteorològicas

del dia 30 de Maig de 1900

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Horas d'observació	Barómetro anerolide	Grau d'humiditat	Pluja en 24 horas	Algua evap. en 24 h.	Estat del cel	Observ. particular.
9 m.	753	67		4'8	Ras	
3 t.	752	65				

Horas d'observació	TEMPERATURAS			VENTS	NUVOLS	
	Máxima	Minim.	Ter. tip.	direcció	classe	can.
9 m.	Sol. 30	12	18	S.	Cumul	0'3
3 t.	Sombra 25		23	S.		0'3

Per no haverse reunit suficient número de senyors regidors no pogué celebrarse ahir nostre Excm. Ajuntament la sessió de primera convocatori correspondent a la present setmana.

En lo colegi que dirigeix la entesa professora donya Angela Maleras, baix l' advocació de la Inmaculada Concepció, se celebrá ahir tarde una gran festa, dedicada a sa patrona la Verge Maria.

Obrí l' acte la senyora directora del esmentat colegi ab elocuent discurs alusiu al acte, després del qual cedi la presidencia al ecónom Rvent. D. Pan Cessari, qui tenia a sa dreta al Rvent. mossen Enrich Prats.

Seguidament donaren lectura a varias poesias catalanas las senyoretas J. Arresse, D. Marzal, A. Coct, Avelina Maleras, J. Escudé, M. Bernart, C. Pujol, Tula Balada, M. Batlle, D. Rius, P. Montero y altres, totes las quals foren interpretadas magistralment y ditas ab un sentiment com sols pot expressarse en la parla nadiya, mereixent per tant repetits aplaudiments y felicitacions per part de la nombrosa y distingida concurrencia que hi assistí.

En los intermedis de la lectura de poesias, las senyoretas Arresse, Marzal y Lledó executaren ab maestría preciosas pessas a piano, entonant bonicas cantatas, acompanyadas al piano per lo professor del Colegi Sr. Matheu, las senyoretas Arresse, Requesens, Balada y Demestre, que mereixeren l' aprobació unánim per lo be que sapigueren ferho.

Acabada la lectura de poesias, la senyoreta Paquita Maleras llegí ab una gracia singular, un molt ben escrit discurs de gracias, plé de sabor de la terra catalana a la vegada que d' amor a Dev.

Per fi de festa's corejà un preciós himne dedicat a la Verge Inmaculada.

Entre la nombrosa y distingida concurrencia que hi assistí hi vejerem a las bellas y simpáticas senyoretas Capdevila (Carme), Capdevila (Rosa), Maleras, Llevat (J.), Llevat (M.), Sans, Canals (T.), Canals (A.), Balada, Martí, Santasusagna, Vilagrassa, Escudé, Bernart, Gambús y moltas altres que sentim no recordar en aquest moment.

L' acte, com se desprén dels números ressenyats, resultá del tot lluhit y ben organísat lo qual proba una vegada més lo bon gust y desvetllament que pels avessos de sas deixebles acreditan a la inteligent professora del citat colegi D.ª Angela Maleras. Sumí donchs, a las moltas que rebé ahir ab motiu de la festa, nostra coral felicitació, igual que una manifestació de nostre agraïment la senyoreta Dolores Maleras, per las atencions que 'ns dispensá durant nostra estancia al colegi de sa germana D.ª Angela.

Aquesta nit se posará en escena al teatro Fortuny lo celebrat drama del malaguanyat Feliu y Codina, que porta per títol «Lo Nuvi», y l' estrenó del divertit jugueta de D. Lluís Milla «Un bany rus!»

Lo recaudat en lo dia d' ahir en la Administració de Consums per diferentas especies puja, la cantitat de pessetas 711'46.

Nostre bon amich en Miquel Ventura Balanyá ha obtingut per oposicions una plassa de catedràtic de llengua francesa en la Escola Normal Central de Madrid.

Rebí nostra enhorabona.

En lo teatret del «Círculo Republicano Histórico» están ensejant per lo próxim diumenge la comedia en dos actes «Las Carbassas de Montrouge» y la zarzuela en un acte «Primer jox».

De las observacions efectuadas a Elche pels astrónoms, en l' eclipse, resulta que 'l termómetro descendí de 23 graus a 10. Al iniciarse 'l primer contacte intern lo mar baixá de nivell 55 milímetros, quedant la baixa a 20 ab presentarse l' últim contacte extern.

A las duas de la tarde'l barómetro senyalava 767'15

milímetros; a las tres, 767; a las tres cincuenta vuyt (totalitat del eclips), 767'3; a las quatre, 766'9; a los cinco y disset, (final de eclips), 767 milímetros.

La variació máxima termométrica fou a las 3, tres de la tarde, de 35 graus, quodant a las quatre tres a 19 graus, ab vent del S.

Durant lo passat mes d'Abril, primer de la pujada dels preus del tabach, ha disminuït lo consum en 1.357.481 pessetas, que representa casi exactament lo 9 per 100 de menos en relació al consum d' igual mes del any anterior.

La provincia que més ha contribuït a aquesta baixa ha sigut Valencia, ahont la disminució ha arribat a la respectable suma de 102.203 pessetas. Segueixen després Madrid, ab una baixa de 150.000 pessetas—a mil duros per dia de disminució en la venda—Sevilla ab 131.000, Murcia ab 114.000 y Toledo ab 98.000.

Segons lo estatut, denhen anunciarse en lo vinent mes de Juliol las oposicions a totes las cátedras vacants que el torn d' oposició corresponguin.

En sa consecució, no creyém oiois indicar la conveniencia de que totes las cátedras vacants d' igual assignatura que hagin de provehirse per oposició s' anunciïn a la vegada y sian jutjades per un mateix tribunal.

Segons noticias, las ametillas que quedaren salvas de las últimas geladas, están ja molt adelantadas, teñint ja la pulpa formada, notantse que per estar claras, son més grosses que d' ordinari, y en alguns pobles com Benifallet, Ginestar, Tivisa, Rasquera y altres, la collita serà encare regular a pesar de la desconfianza que al principi tenían los agricultors.

La companyia que dirigeixen María Guerrero y Ferrán Diaz de Mendoza, que aviat comensará a actuar en lo saló del Athénée, de París, se proposa donar a coneixer al públich parisench lo drama de Guimerá, «La hija del Mar».

Durant lo passat mes de Mars las tropas yanquis han experimentat grans pérdidas a Filipinas.

Lo dia 6 de dit mes deixaren en poder dels rebel·des 216 presoners en un combat que tingué lloch a Rio Grande.

Además perderen dos canons Maxim.

Lo dia 15 del mateix mes foren exterminadas de nit, a San Fernando, dos companyias de tropas americanas.

Poch després los filipins los hi arrebataren en la provincia de Cavite un convoy en que portavan 29 mil dollars en or.

Las tropas americanas han tingut que evacuar Luayan y altres punts.

Lo número total de baixas sufridas per los nort-americanos, entre morts, ferits, malalts y presoners, durant los tres primers mesos del corrent any, pujá a 6,479.

Després de la cura 'l pago

Es cosa cómoda pera tots y assegura als malalts la tan anhelada salut.
Pera més detalls llegeixis en 4.ª pàgina **Miraculosos confits ó Inyecció anti-venereos y Roob anti-sifilitich COSTANZI.**

Nostres apreciables lectors llegirán en la present edició un anunci de la ben reputada firma delsenyors **Valentín & Comp.**, Banquers y Expendea duria general de loteria a Hamburg, tocant a lá loteria d' Hamburg y no dubtém que 'ls interessart molt, ja que ofereix per pochi gastos alcensar en un cas felis una fortuna ben important. **Aquesta casa envia gratis y franch lo prospecte oficial a qui 'l demana.**

Secció oficial

Registre civil

del dia 30 de Maig de 1900

Naixements

Joan Miquel Carreras, de Joseph y Lluïcia.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Lluïcia Martínez Figuerols, 67 anys, Llovera 14.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Santa Petronilla v.

Sant de demá.—Sant Gaudencio b.

Seccló comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 29

De Barcelona, en 6 hs., v. inglés Balboa, de 815 ts., ab tránzit, consignat als Srs. Mac-Andrews y C.
De Liverpool y esc. en 24 dias, v. Soto, de 650 ts., ab ferro y sulfat, consignat als Srs. Mac-Andrews y C.

De Málaga y esc. v. Martos, de 1.046 ts., ab ferro alcohol, sulfat y altres efectes, consignat a D. Anton Más.

Despatxadas

Pera San Carlos, pol. gol. en lastre.
Pera San Carlos, l. Teresa, en lastre.
Pera Génova y esc. v. Martos, ab efectes.
Pera Londres y esc. v. inglés Balboa, ab efectes.
Pera Liverpool y esc. v. Soto, ab efectes.

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisació a Barcelona a las 4 de la tarde del dia d' ahir.

Interior	70'13	Cubas del 86	82'12
Orenses	21'	Cubas del 90	69'25
Colonial	117'50	Aduanas	
Norts	56'	Ob. 5 0/0 Almansa	97'37
Alicants	81'70	Id. 3 0/0 Fransa	50'25
Filipinas			

PARIS

Exterior	72'85	Interior	70'
----------	-------	----------	-----

GIROS

Paris	25'50	Londres	31'57
-------	-------	---------	-------

Se reben órdes pera operacions de Bolsa Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisables de Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas de tots los païssos.

J. Marsans Rof

Representant en Reus: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26.

Cotisació a Barcelona a las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	70'47	Aduanas	102'87
Exterior		Norts	55'65
Colonials	117'75	Alicants	81'40
Cubas 1886	82'25	Orenses	21'35
Cubas 1890	69 12	Obs. 6 0/0 Fransa	93'75
Filipinas	87'	Id. 6 0/0	50'25
Exterior Paris	72'80	Id. 3 0/0	

GIROS

Paris	25'50	Londres	31'57
-------	-------	---------	-------

Órdes de Bolsa pera Barcelona Madrid y Paris.—Compra y venta al comptat de tota classe de valors.—Descompte de cupons.—Compra de monedas d' or y bitllets de tots los païssos.—Giros sobre Barcelona y Madrid.

Anuncis particulars

COLEGI DE 1.ª Y 2.ª ENSENYANSA

DE

NTRA. SRA. DE MISERICORDIA

DIRIGIT PER

D. Joseph Maria Domingo

Llicenciat en Ciencias

Reus.—Arrabal alt de Jesús, 44.—Reus.

Lo dia primer de Juny donará principi un curs preparatori pera l' exámen d' ingrés indispensable als que desitjin cursar lo Batxillerat.

Durant l' istiu continuaran ebertas las classes de Párvuls, Elemental Superior y las especiales pera Senyoretas de 5 a 9 y de 12 a 1.

Lo dia 15 del próxim Setembre s' obrirá la matrícula pera las classes de 2.ª ensenyansa, comers, dibuix, pintura, gimnassia, solfeig y música vocal é instrumental; totes a cárrech de reputats Professors.

Existeix també en lo Colegi la Sucursal del Seminari de Tarragona.

Director espiritual lo Rvnt. D. Pau Cesari.

Professor de Religió lo Rvnt. D. Joan Riús.

Los resultats en la ensenyansa son positius, la educació cristiana y l' tracte ab los pensionistas es de familia, procurantlosi una alimentació abundant y nutritiva.

S' admeten pensionistas mitj-pensionistas y externs.

Reus 27 de Maig de 1900.

MODISTA DE SOMBREROS

S' ofereix a domicili pera tota classe d' arreglos y confecció dels mateixos.—Arrabal de Santa Anna, número 26, pis tercer.

Emissió de títuls de Deute Amortisable als 0/0

Suscripció que tindrà lloch en lo Banc d' Espanya lo dia 4 de Juny próxim, desde las 9 del matí a las 7 de la tarde.

Donarán datos sobre la mateixa, y s' encarregarán de las peticions de suscripció los Corredors de Comers d' aquesta plassa D. Joan Vallés Sureda, D. Joan Llsuradó, D. Joan Vallés Vallduví, D. Francisco Prius y D. Calixto Martí.

HORT

Se desitja trobarne un pera arrendarlo en bonas condicions.
Informaran en aquesta Impremta.

Interessant als viticultors

CARTILLA RÚSTICA

PERA US DEL CULTIVADOR

DE LA

VINYA AMERICANA

PUBLICADA

Per la Redacció de «El Labriego»

Vista la bona acullida que ha meregut la primera edició d' aquesta CARTILLA RÚSTICA impresa en idioma catalá, tota vegada que 's vegé agotada en un breu espay de temps, la Redacció de «El Labriego» cregué convenient procedir a sa reimpressió al castellá, degudament aumentada.

Dita CARTILLA la forma un volúmen en 8.ª major de 140 páginas y 's ven al preu de 6 rals l' exemplar en aquesta impremta.

Diversions públicas

Teatro Fortuny

COMPANYIA CÒMICH-DRAMÁTICA

CASTELLANA Y CATALANA

dirigida per lo primer actor

D. MIQUEL ROJAS

Funció pera avuy.—8.ª d' abono.—Estreno del popular y aplaudit drama catalá en 3 actes y en vers, original del malhaurat poeta D. Joseph Felin y Codina titulat «Lo Navia» y estreno del divertit jugueta escrit en catalá y en prosa per D. Lluís Millá titulat «Un hany rus!»

Entrada a localitat 3 rals.—Id. al Paradis 2.—A las 9.

Telégramas

Madrid 30.

Se diu que en lo Consell d' avuy se tractaran cuestiones d' importancia. Potser se califiquin aixi las que no ho son. De tots modos, hi ha mer de fondo y 'ls més optimistas esperan successos polítichs pera molt prompte.

«El Liberal» concedeix molta importancia a las visitas que feren ahir a Palau los generals Lopez Dominguez y Martinez de Campos, y suposa que avuy anirán a Palau altres generals.

Lo marqués del Vadillo vol jubilar a tots los funcionarios del ordre judicial, desde magistrat del Suprem a jutje d' entrada, que arribin a la edat reglamentaria, pera anar colocalant als excedents d' Ultramar y a sos amichs personals. Per aquí se calcula que poden obtenirse uns quantis mils de duros d' augment en los gastos.

Paris 30.

Lo marqués de Salisbury ha dit que 'l Transvaal obligá a Inglaterra a fer la guerra; que Inglaterra no deu fer nons sacrificis; que la política després de la guerra consistirà en procurar l' apaciguament, y espera que 'ls sud-africans serán aviat súbdits fidels d' Inglaterra.

Los periodichs creuen que la vanguardia del general Roberts estarà demá frente a Pretoria.

Un telegrama de Pretoria fa preveturer que lo Transvaal negociará desseguida la pau.

Londres.—En son discurs en la Associació Conservadora lo marqués de Salisbury ha dit que no era possible deixar als boers la més petita sombra d' independencia.

Imp. C. Ferrando, Plassa de la Constitució.

PASTILLAS FONT
Cloro-Boro-Sodicas a la Cocaína y al Mentol

Son lo millor remey en las laringitis catarrals en general, amigdalitis y faringo-laringitis, tant exudativas com ulcerosa y granulosa; tos faringea, ronquera, afonia y en general en las inflamacions de la gola, etc.

Dipósit general. Farmacia de A. SERRA.—REUS.

De venta en todas las bonas farmacias y principales droguerías.

MIRACULOSOS CONFITS COSTANZI

O INJECCIÓ ANTIVENÉREOS Y ROOB ANTISIFILITICH

A. SALVATI COSTANZI
Carrer Diputació, 435.
Barcelona

No pocs envejosos sufren grandement per lo favor cada dia més creixent que mereixen del públich de totes nacions los Re-meys Costanzi, que han curat mils de malalts de venéreo y sífilis encare sent sos mals crónichs de més de 20 anys.

bits medicaments son d'efecte tan maravellós para 'ls entre-nyments uretrals, que en 20 ó 30 dias están totalment curats, evi-tant además las periculosas candelillas. En dos ó tres dias será ra-dialment curada la purgació recent y en cinco ó sis dias la crónica y gota militar.

lmillorable para las úlceras y flujia blanch de las donas, arenillas y catarros de la ve-jiga, escosores uretrales, calculs, retencions d'orina y demás infeccions genito urinarias y especialment la sífilis encare que sea hereditaria. Para la curació de la sífilis, lo Roob ha donat probas patents d'una superioritat incontestable sobre tots los antisifilitichs fins ara coneguts, porque es l'únich que no conté loduro de Potasio ni cap sustancia Mercurial. Per lo contrari, la missió del Roob estriba precisament en contrarrestar los efectos de tals sustancias, tan desastrosos para la salut, ja que com es sabut causan malalties no molt fáciles de curar. Lo Roob te además la ventatja de poderse usar ab profit en qualsevol mes del any. Als increíbles se 'ls hi admet lo pago una vegada curats, previ lo tracte especial y exclusiu ab l'inventor. Carrer Diputació, 435, Barcelona.—

Preu de la Injecció Costanzi, pessetas 4. Preu dels Confits antivenéreos para quins no vulguin usar inyeccions, pesseta 5. Roob antisifilitich, lo Frasco, pessetas 4. Para provincias afegir pessetas 1.00. Dits medicaments están de venta en tolas las Far-macias. A Reus en la Farmacia de D. Anton Serra, Arrabal de Santa Anna, 80, en la del Dr. Carpa y en la Drogueria de D. Francisco Freixa Plassa de Prim, 1.

ALTAS

BAIXAS

para la contribució

Se 'n venen en la Imprempta d'aquest diari.

Publicacions regionalistas que's reben en aquesta Redacció.

«La Renaixensa», diari de Catalunya, «La veu de Catalunya», diari de Catalunya, «La Nació Catalana», Quinzenal de Catalunya, «L'Art del Pagès», quinzenal, «L'Aurora», mensual de Catalunya, «Lo Teatro Regional», setmanari de Barcelona.—«La Veu de Montserrat», setmanari de Catalunya, de Vich.—«La Costa de Llevant», setmanari de Catalunya, de Blanes.—«L'Olot», setmanari de Catalunya, de Olot.—«Las Cuatro Barras», setmanari de Catalunya, de Vilafranca de Panadés.—«Lo Geronés», setmanari de Catalunya, de Girona.—«La Veu del Vallés», setmanari de Catalunya, de Granollers.—«El Vendrellin-se», setmanari de Catalunya del Vendrell.—«La Revista Gallega», setmanari de la Cornia (Galicia).—«Euskalduna», «Euskazalea», setmanaris de Bilbao (Bisca-ya).—«El Eco del Guadalupe», setmanari de Alcañiz (Aragó).

Societat general de transports marítims a vapor de Marsella

Serveys del mes de Juny de 1900

Línea directa para el Rio de la Plata

Sortiran de Barcelona directament para Montevideo y Buenos Aires los magníficos y rápidos vapores francesos

lo dia 11 de Juny lo vapor «Espagne»
lo dia 21 de " " «France»

LÍNEA PARA 'L BRASIL Y RIO DE LA PLATA

Sortirà de Barcelona lo 31 de Maig para Dakar, Rio Janeiro y Santos lo gran-dios y acreditat vapor francés

Bretagne

Consignataris: Barcelona, RIPOL y C., Plassa de Palacio.—Barcelona.

OJO = AGRICULTORS = OJO

Si voleu conservar vostra Vinya, Olivera, Taronjer Limoner y arbres fruyters, proben lo polvo SUBLI-MIOR que á donat molt bons resultats á Fransa, segons marca registrada que posseheix son inventor y fabri-cant, Mr. Claris de Toulouse, contra las malalties Mildiu, Blach Rot, Oidium, Codrillis, Antraenosa, Ayrala, Pulgons diversos Altiss, Liqueus y Musgos, sense necessitat de sofre ni galfat.

Dirigirse á son representant en aquesta D. MATÍAS ESTEVE, (kiosco), passelj Mata.

PASTILLAS # FONT
Cloro-Boro-Solles á la Cocina y al Mentol

Diposit general. Farmacia de A. SERRA.—REUS.
De venta en tolas las buenas farmacias y principales droguerias.

Invitación para participar á la próxima GRAN LOTERÍA DE DINERO.

500,000

MARCOS

ó aproximadamente

PESETAS 800.000

como premio mayor pue-den ganarse en caso mas feliz en la nueva gran Lote-ria de dinero garantizada por el Estado de Hamburgo

ESPECIALMENTE:

1	Premio á M	300000
1	Premio á M	200000
1	Premio á M	100000
2	Premios á M	75000
1	Premio á M	70000
1	Premio á M	65000
1	Premio á M	60000
1	Premio á M	55000
2	Premios á M	50000
1	Premio á M	40000
1	Premio á M	30000
2	Premios á M	20000
26	Premios á M	10000
56	Premios á M	5000
106	Premios á M	3000
206	Premios á M	2000
812	Premios á M	1000
1518	Premios á M	400
36952	Premios á M	155
19490	Premios á M	300, 200,
134, 104, 100, 73, 45, 21		

La Loteria de dinero bien importan-te autorizada por el Alto Gobierno de Hamburgo y garantizada por la Hacia-da pública del Estado, contiene billetes 118.000 de los cuales 59.180 deben obtener premios con toda segu-ridad.

Todo el capital incl. 58820 billetes gratuitos importa

Marcos 11,764.525

ó sean aproximadamente

PESETAS 19,000,000

La instalació favorable de esta Lote-ria está arreglada de tal manera, que to-dos los arriba indicados 59.180 premios hallarán seguramente su decisio en 7 clases sucesivas.

El premio mayor de la primera clase es de marcos 50.000, de la segunda 55.000, asciende en la tercera á 60.000, en la cuarta á 65.000, en la quinta á 70.000 en la sexta á 75.000 y en la séptima clase podria en caso mas feliz eventualmente importar 500.000, especialmente 300.000, 200.000 marcos etc.

La casa infrascrita invita por la presente á interesarse en esta gran loteria de dinero. Las personas que nos envian sus pedidos se servirán aña-dir á la vez los respectivos importes en billetes de Banco, libranzas de Giro Mu-tuo, estendidas á nuestra orden, giradas sobre Barcelona ó Madrid, letras de cam-bio facil á cobrar, ó en sellos de correo.

Para el sorteo de la primera clase cuesta:

1 BILLETE ORIGINAL ENTERO. PESETAS 10
1 BILLETE ORIGINAL MEDIO. PESETAS 5

El precio de los billetes de las clases siguientes, como tambien la instalació de todos los premios y las fechas de los sorteos, en fin todos los pormenores se verá del prospecto oficial.

Cada persona recibe los billetes ori-ginales directamente que se hallan pro-vistos de las armas del Estado, como tambien el prospecto oficial. Verificado el sorteo, se envia a todo interesado la lista oficial de los números agraciados, prevista de las armas del Estado. El pa-go de los premios se verifica según las disposiciones indicadas en el prospecto y bajo garantía del Estado. En caso que el contenido del prospecto no conven-dria á los interesados, los billetes podrán devolverse pero siempre antes del sorteo y el importe remitido será res-tituido. Los pedidos deben remitirse directamente lo mas pronto posible pero siempre antes del

14 Junio de 1900

FECHA DEL SORTEO

Valentin y Comp.

Expenduria general de loterias HAMBURGO ALEMANIA.

Para orientarse se envia gratis y franco el prospecto oficial á quien lo pida